

ЗАПОВЕД

№ РД-10-1542/30.03.2022 г.

На основание чл.257, ал.1, ал.2, чл.258, ал.1, чл.259, ал.1 от Закона за училищното и предучилищното образование /ЗПУО/

УТВЪРЖДАВАМ:

1. Правила за действие при химически замърсявания и/или химическо или биологическо оръжия.

2. Действия при повишена радиоактивност.

Копие от заповедта да се постави в учителската стая на гимназията и на сайта на гимназията.

Контрол по изпълнението възлагам на ЗДАСД..

Приложение:

1.Правила за действие при химически замърсявания и/или химическо или биологическо оръжия.

2.Действия при повишена радиоактивност.

НИКОЛАЙ РАДЕВ/П/

Директор на ЕГ „Пловдив”

Утвърждавам:П/

Николай Радев, директор

***Правила за действие при химически замърсявания и/или
химическо или биологическо оръжия.***

Най чести случаи на **химически замърсявания** възникват вследствие на нарушение на технологичните процеси в производството, повреда на тръбопроводи, резервоари, складови съоръжения, авария на транспортни средства, или целева атака с химическо или биологическо оръжие водещи до изпускане в атмосферата на аварийни химически опасни вещества (АХОВ) в количества, представляващи заплаха за живота и здравето на хората, функциониране на биосферата. Опасностите могат да възникнат от аварии на химически, целулозно-хартиени и преработвателни предприятия, заводи за минерални торове, заводи за черна и цветна металургия, както и хладилни заводи, пивоварни, сладкарски фабрики, зеленчукохранилища и водопроводи. Опасността от химическа авария за хората и животните се крие в нарушаването на нормалното функциониране на организма и възможността за дългосрочни генетични последици и при определени обстоятелства смърт, ако активни химически опасни вещества / АХОВ/ попадне в тялото през дихателната система, кожата, лигавиците мембрани, рани и/или заедно с храна.

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ:

Разберете дали в близост до мястото, където живеете или работите, има химически опасен обект. Ако да, тогава се запознайте със свойствата, отличителните характеристики и потенциалната опасност от АХОВ, налични в това съоръжение. Помнете характерните особености на предупредителния сигнал за населението за злополуката „Внимание към всички“ (вой на сирени и периодични звукови сигнали на предприятията), процедурата за получаването му, правилата за запечатване на помещенията, защита на храната и водата. Направете и съхранявайте на достъпно място памучно-марлеви превръзки за себе си и членовете на семейството, както и бележка за действията на населението в случай на авария в химически опасно съоръжение. Ако е възможно, закупете противогази с кутии, които предпазват от съответните видове опасни химикали.

***КАК ДА ДЕЙСТВАЙТЕ ПРИ ХИМИЧЕСКА АВАРИЯ ИЛИ ХИМИЧЕСКА
ИЛИ БИОЛОГИЧЕСКА АТАКА:***

1. Ако ситуацията възникне в учебно време:

- *Директорът, зам.- директорът АСД, в качеството му на зам.- председател на Щаба на Езикова гимназия «Пловдив»:*

- Организира събиране на информация за часа на аварията, вида и количеството на изтеклите /изхвърлените/ в околната среда токсични вещества, посоката и скоростта на вятъра и вертикалната устойчивост на въздушните маси, отдалечеността на обекта;

- Незабавно оповестява персонала и посетителите и дава указания за поведение и действия;

- Организира действията на групите за:

- Херметизиране на помещенията;

- Раздаване на индивидуални средства за защита;

- Санитарния пост,

Които изпълняват действията възложени им в Плана за защита при бедствия на ЕГ „Пловдив“.

Ако параметрите на аварията позволяват извеждане от сградата :

- Организира максимално бързото извеждане на хората от сградата и застрашения район в посока перпендикулярна на разпространението на токсичния облак на безопасно място съгласно указанията на специализираните органи. Придвижването се извършва с наличните транспортни средства или пеша.

- Организира своевременното раздаване на наличните индивидуални средства за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;

- Осигурява първа долекарска помощ при необходимост и взема мерки за транспортиране на пострадалите до болнично заведение.

Ако параметрите на аварията не позволяват извеждане от сградата:

-Организира своевременното затваряне на вратите, прозорците, отдушниците и херметизирането на предварително определените за целта помещения с подръчни средства и материали;

-Организира своевременното раздаване на наличните индивидуални средства за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;

- Осигурява първа долекарска помощ в случаите, когато има обгазени и пострадали и взема мерки за транспортирането им в болнично заведение.

Действия след приключване на аварията:

- Проветряват се всички помещения, при необходимост се изискват замервания на въздуха за опасни вещества от специализираните органи.

- Извършва се измиване на коридори, помещения и съоръжения с вода и миешки препарати.

Добре е да знаете ако сте извън училището:

При сигнал „Внимание на всички!“ – включете радиото / телевизора, съответно на програма „Хоризонт“ или „Канал 1“, за да получите достоверна

информация за аварията/опасността и препоръчителните действия. Затворете прозорците, изключете електрическите уреди и газта. Обувайте гумени ботуши, дъждобран, вземете документи, необходими топли дрехи, най малко за тридневна преобличане, запасете се с хранителни продукти за първо време, уведомете съседите си и бързо, но без паника, напуснете зоната на възможна инфекция перпендикулярно на посоката на вятъра, на разстояние от най-малко 1,5 км от предишното място на престой с марлен бинт или подръчни тъкани, напоени с вода, 2-5% разтвор на сода бикарбонат (за защита от хлор), 2% разтвор на лимонена или оцетна киселина (за защита от амоняк) .. затворете плътно вратите, прозорците, вентилационните отвори и комините. Запечатайте празнините в тях с хартия или тиксо, в т.ч. мазета и полумазета. При аварии на железопътни и магистрални пътища, свързани с превоз на опасни химикали, се установява опасна зона в радиус от 200 m от мястото на аварията. Приближаването до тази зона и влизането в нея е строго забранено.

КАК ДА ДЕЙСТВАЙТЕ СЛЕД ХИМИЧЕСКА АВАРИЯ ИЛИ ХИМИЧЕСКА ИЛИ БИОЛОГИЧНА АТАКА:

Ако подозирате че сте поразени от АХОВ, изключете всякаква физическа активност, приемайте много течности (мляко, чай) и незабавно се консултирайте с лекар.

Влизането в сградите се допуска само след контролна проверка на съдържанието на АХОВ в тях. Ако сте директно засегнати от АХОВ, вземете душ възможно най-скоро.

Изперете замърсеното облекло и ако е невъзможно да се изпере, изхвърлете го.

Извършете цялостно мокро почистване на стаята. Въздържайте се от пиене на чешмяна вода, плодове и зеленчуци от градината, добитък и птиче месо, заклани след злополуката, до официално заключение за тяхната безопасност.

Утвърждавам:/П/

Николай Радев, директор

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

Опасност от **РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ** може да възникне вследствие на радиационна авария, трансграничен пренос, при нарушаване мерките за безопасност при работа с източници на йонизиращи лъчения или вследствие на ядрен удар. Въпросите, свързани със сигурността на атомните централи, имат първостепенно значение. Извършва се непрекъснат радиационен контрол и се предприемат изключително строги превантивни мерки за недопускане на аварийна опасност от АЕЦ. Осъществява се обмен на информация чрез Международната агенция по атомна енергия /МААЕ/ към ООН, подписани са двустранни спогодби между съседни страни за уведомяване и оказване на помощ.

Вероятността за възникване на авария в атомна електроцентрала е сведена до възможния минимум. В подкрепа на сигурността е предвидена организация за реагиране в случай на авария. Разработени са планове и разчети и са предвидени средства за индивидуална и колективна защита. При радиационна обстановка хората може да получат облъчване от радиоактивното замърсяване: външно при престояване в замърсен район и вътрешно - чрез вдишване на радиоактивен въздух, както и чрез хранителни продукти и вода. При повишена радиоактивност съществува опасност за хората, но защитата от радиоактивно облъчване е възможна. Специализираните държавни органи предвиждат мерки за ограничаване на облъчването на населението, но за да можете да изпълнявате точно указанията при всяка конкретна ситуация е добре да имате предварителни познания.

При възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй” или повишена радиоактивност от друг източник, персонала на Езикова гимназия «Пловдив» и посетителите трябва да бъдат информирани за развитието на аварийната ситуация и последствията от нея и за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки. Указания за поведение и действие ще бъдат получени чрез средствата за масова информация. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще бъдат разпоредени от органите за ПБЗН.

При възникване на радиоактивно замърсяване което представлява опасност за здравето на пребиваващите в обекта е необходимо да се предприемат следните действия:

- инструктиране на персонала за поведение и действие в условия на радиоактивно замърсяване и контролиране спазването на предвидените мерки;
- херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията. Подготовка на

помещения, които могат да се използват като противорадиационни укрития /приземни и подземни етажи;

- прекратяване на всички дейности на открито, а при крайна необходимост те да се провеждат за кратко време.

- раздаване на индивидуалните средства за защита;

- ежедневно измиване на пътищата на обекта с вода с цел да не се вдига прах, а на вътрешните помещения - с вода и миешки препарати.

- влизане в сградите и помещенията след почистване /изтупване/ на горните дрехи на предварително определени за целта места;

- използване само на бутилирана вода и консервирани храни

Йодна профилактика, като защитна мярка, ще се извърши съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложи в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването. Таблетките калиев йодид ще бъдат получени от организираните пунктове от кмета на общината и с присъствието на представител на РЗИ-Пловдив.

Вземането на йодните таблетки ще се извърши само след решение на Министерството на здравеопазването, тъй като те предпазват щитовидната жлеза само от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ . Йодната профилактика ще се проведе най-малко два часа преди началото на замърсяването.

Вода от водопроводната мрежа ще се използва само ако има разрешение от компетентните органи.

Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

При трансграничен пренос на радиоактивни вещества ще се вземат следните специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението:

- *оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансграничното радиоактивно замърсяване;

- *преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;

- *привеждат се в готовност силите на единната спасителна система в общината;

- *извършва се йодна профилактика (само след решение на Министерство на здравеопазването);

- *извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др.

- *осигурява се жизнената дейност на населението и добиване на практически умения в условията на радиоактивно замърсяване - използване на консервирани храни и фуражи, пиене на минерална вода, спазване на лична хигиена и хигиена на дома и населеното място, преминаване на специален режим на пречиствателните станции, неизползване на открити водоеми и др.

Необходимо е да знаете още:

ИНСТРУКЦИЯ за АВАРИЙНА ГОТОВНОСТ

Йодна профилактика се извършва само след разпореждане на Министерството на здравеопазването!

Уточнете предварително най-близкия пункт за получаване на таблетки калиев йодид. Преди да пристъпите към йодна профилактика, прочетете внимателно инструкцията за употреба!

ВНИМАНИЕ!

Йодната профилактика не отменя необходимостта от прилагането на всички други мерки за защита!

Индивидуалните средства за защита (ИСЗ) са:

- граждански противогаз;
- детски противогаз;
- респиратор;
- детска защитна камера.

Проверете предварително разполага ли Вашето семейство с индивидуални средства за защита.

Ако нямате, потърсете такива от кметството или от Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението”.

Подгответе наличните ИСЗ.

Ако в момента на аварията нямате ИСЗ, използвайте памучно-марлена превръзка, навлажнени носна кърпа или памучен плат, с които добре да закриете устата и носа!

Ползвайте за защита дрехи, изработени от плътни тъкани, гумирани и импрегнирани платове, полиетиленови платна.

Решението за провеждане на евакуация се взема от компетентните държавни органи!

Запазете спокойствие – ще имате достатъчно време за евакуиране!

Съберете всички членове на семейството си!

Ако е необходима евакуация в безопасен район вземете със себе си:

- лични документи, ценни предмети и пари;
- вещи за лична хигиена (сапун, кърпа, четка и паста за зъби и др.);
- облекло в съответствие със сезона (топли дрехи);
- лекарствата, които ползвате за първа помощ и при хронични заболявания;
- вещи за деца и бебета;
- портативен радиоприемник;
- други необходими предмети (фенерче, запалка, джобно ножче, туристически несесер и др.);

Осигурете си хранителни продукти за 2-3 дни!

Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа!

Заклучете жилището си!

Началото, начинът и посоката на евакуацията ще бъдат оповестени по радиото и по сиренната система

Ако ползвате собствен транспорт, чувайте указанията, насочете се към диспечерския пункт и се включете в колоната!

Ако ползвате обществен транспорт, след като чуете съобщение за начало на евакуацията, бързо се придвижете до най-близката до дома ви спирка.

Получаване на инструкции по радио и телевизия

Включете радиото на програма “Хоризонт”, а телевизора – на “Канал 1”.

Местните радиостанции или местни телевизионни кабелни канали, както и радиоколите на полицията също ще ви информират своевременно за понататъшните ви действия.

Какви съобщения трябва да очаквате:

- да изчакате допълнителна информация;
- да се укриете;
- да проведете йодна профилактика;

Ако ви бъде наредено да се укриете в жилището си

Всички трябва да се укрият, а домашните любимци – да се приберат. Влезте в жилището, затворете всички външни врати и прозорци и спуснете щорите и пердетата.

Изключете всички климатични и вентилационни системи, вкарващи въздух отвън.

Пристъпете към херметизация на предварително определеното помещение в дома ви, в което е необходимо да има радио или телевизор.

Подгответе индивидуалните средства за защита (противогази, респиратори и др.) и останете в херметизираното помещение.

Не напускайте мястото до получаване на указания от компетентните органи.

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА И ПРАВИЛАТА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ:

I. Поведение на населението в 30 километровата зона на АЕЦ, в първите часове след аварията.

При възникването на радиационната авария, с опасност за населението, ще бъдете уведомени своевременно. Сигналът се подава чрез локалната сиренна система на АЕЦ "Козлодуй", Българското национално радио, Българската национална телевизия, местни радиотранслационни възли и други средства.

Спазвайте конкретните указания на специализираните органи на МВР.

Ако компетентните органи препоръчат, извършете йодна профилактика по дадената ви схема. Не вземайте йодни таблетки по собствена преценка.

Имайте готовност да бъдете евакуирани, за целта следете подаването на съответния сигнал. Поставете в полиетиленови пликове документи за самоличност, пари, лекарства, носими ценности, комплект върхни дрехи, храна за две-три денонощия, питейна вода.

Ако имате в дома си противорадиационно укритие, веднага го заемете, при липса на укритие вземете мерки за уплътняване на вратите и на прозорците.

Консумирайте само трайни и консервирани продукти.

Ограничете излизането от дома си, ако това е наложително използвайте противогаз, противопрашни маски, марлени превръзки. След пребиваване на открито свалете обувките и връхните дрехи и ги приберете отделно.

Спазвайте правилата за лична хигиена.

Следете информацията за обстановката по радиото и телевизията. Изпълнявайте точно указанията на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”.

При получаване на сигнал за евакуация

Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа и загасете печките, затворете вратите и прозорците и спуснете пердетата, вземете със себе си най-необходимото.

Евакуация с личен транспорт до пункта за специална обработка ще се разрешава само ако предварително ви е даден специален евакуационен пропуск.

Не вземайте домашни животни, затворете добитъка и оставете в помещенията вода и храна за 2-3 дена. Ако е необходимо животните ще бъдат евакуирани допълнително от съответните органи.

В пунктовете, на границата на 30-километровата зона, ще получите указания за новото ви местожителство.

II. Поведение на населението извън 30 километровата зона на АЕЦ, както и на населението в зоната в случай, че не е необходима евакуация:

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа. При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускате замърсяване на вашето жилище:

Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа. Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

Когато сте на открито:

Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си.

Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Обработка на хранителни продукти и вода:

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби. Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения. Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително по-безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата. Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон. Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.